شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ ناتيجەسى جالپىعا ايان

☐ انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى
لي شيڭ

"بۇل سۋرەتتەر ءتىلسىز بولعانىمەن، مەنى قاتتى تۇرشىكتىردى، لاڭكەس ەلەمەنتتەر ايتىپ - ايتپاي ادامگەرشىلىكتەن جۇرداي". 5 - ايدىڭ 13 - كۇنى لاتين امەريكاسى مەن كارايب ەلدەرىنىڭ جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەرى جانە ديپلوماتتار ۋاكىلدەر ۇيىرمەسى شينجياڭ حالىقارالىق كورمە ورتالىعىندا "شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق كورمەسىن" ەكسكۋرسيالاعان كەزدە ۆەنەسۋەلانىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى فيليكس پۋلاسنسيا زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ۋاقيعالارىنداعى بەيكۇنا بۇقارانىڭ راقىمسىز ولتىرىلگەن كورىنىستەرىن كورگەندە ەرەكشە تىكسىندى.

شينجياڭ — جۇڭگونىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىندەگى نەگىزگى شايقاس مايدانى. "شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسى نەگىزگى تاقىرىپتىق كورمەسى" شينجياڭنىڭ كەزىندە لاڭكەستىكتىڭ جانە ءدىني ۇشقارىلىقتىڭ زيانىنا اياۋسىز ۇشىراعاندىعىن، شەكارا ءىشى - سىرتىنداعى "ءۇش ءتۇرلى كۇشتىڭ" شينجياڭدا تالاي رەتكى زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ۋاقيعاسىن جوسپارلاپ ءارى ۇيىمداستىرىپ اتقارىپ، حالىقتىڭ ءومىر حاۋىپسىزدىگى اۋىر قاتەرگە ۇشىراعاندىعىن، شينجياڭنىڭ زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك قىلمىستارىنا زاڭ بويىنشا قاتاڭ سوققى بەرىپ، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ، ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىندە ماڭىزدى كەزەڭدىك جەڭىسكە قول جەتكىزگەندىگىن كورسەتتى.

"لاڭكەستىكتىڭ، ۇشقارىلىقتىڭ رەال قاتەرى الدىندا، شينجياڭ كەسكىن شارا قولدانىپ، لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىن زاڭ بويىنشا ورىستەتىپ، لاڭكەستىك ارەكەتتەردىڭ كوپ تۋىلۋ، جيى تۋىلۋ جاعدايىن ءونىمدى اۋىزدىقتاپ، ءار ۇلت حالىق بۇقاراسىنىڭ تىرشىلىك ۇقىعىن، داmۋ ۇقىعىن ەڭ جوعارى شەكتە قامتاماسىز ەتتى، شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ ناتيجەسى جالپىعا ايان". فيليكس پۋلاسنسيا شينجياڭنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ جانە ۇشقارىلىقتى الاستاۋ كۇرەسىندە قولدانعان شاراسىن القادى.

قاجىماي - تالماي قۇلشىنۋدىڭ ارقاسىندا شينجياڭدا قازىر ءۇرتىس 4 جىلدان استام ۋاقىت زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك دەلوسى تۋىلماعاندىعىن، ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپالى داmۋدى جۇزەگە اسىرعاندىعىن بىلگەننەن كەيىن، فيليكس پۋلاسنسيا مىنالاردى ءبىلدىردى: شينجياڭنىڭ كەزەكتە قوعامى ورنىقتى، ەكونوميكاسى دامىعان، ادامدارى تىنىش، بەرەكەلى تۇرمىس كەشىرۋدە، شينجياڭنىڭ بولاشاعى ءسوزسىز اناعۇرلىم تاماشا بولادى.

ەكسكۋرسيا بارىسىندا، جۇڭگودا تۇراتىن ەلشىلەر مەن ديپلوماتتار كورمەدەگى سۋرەتتەر مەن بەينە ەكراندى مۇقيات كوردى ءارى قايتىپ بارعانان كەيىن ءوز ەلىنىڭ بۇقاراسىنا شينجياڭدا كورگەن ناقتى جاعدايلاردى باياندايتىندىقتارىن ءبىلدىردى.

كولۋمبيانىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى لۋيس مىڭسارۋي كورمەنى كورگەننەن كەيىن كورسىنە بىلاي دەدى: "كولۋمبيادا دا لاڭكەستىك ۋاقيعالار تۋىلعان، لاڭكەستىك، ۇشقارىلىق ادامزات قوعامىنىڭ ورتاق جاۋى، حالىقارالىق قوعام بىرگە سوققى بەرەتىن وبيەكتى، لاڭكەستىك پەن ۇشقارىلىققا قارسى تۇرۋ بۇكىل دۇنيە ءجۇزىنىڭ ورتاق ارەكەتى، قوعامنىڭ بەيبىتشىلىگىن، ورنىقتىلىعىن قورعاۋ ءار ەلدىڭ ورتاق تىلەگى، ءار ەل قول ۇستاسىپ، لاڭكەستىك قۇقايىنا بىرگە سوققى بەرۋى جانە ونى الاستاۋى كەرەك".

شينجياڭنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ، كاسىپتىك شەبەرلىككە تاربيەلەۋ، باۋلۋ سياقتى قاتىستى مازمۇنداردى كورگەننەن كەيىن لۋيس مىڭسارۋي شينجياڭنىڭ وسى ءادىس - امالدارىنا جوعارى باعا بەردى. ول مىنالاردى ءبىلدىردى: شينجياڭ زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك قىلمىستارىنا زاڭ بويىنشا قاتاڭ سوققى بەرۋمەن بىرگە، ساقتانۋ سيپاتتى لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ مەن ۇشقارىلىقتى الاستاۋدى قايىنارىنان جونگە سالۋدى ورىستەتۋگە باسا ءمان بەرىپ، زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك ارەكەتتەرىن تۋىلماي تۇرىپ جويىپ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋعا كۇش سالۋ، زاڭمەن جونگە سالۋ ۇگىت تاربيەسىن كۇشەيتۋ، كومەكتەسۋ - سۇيەمەلدەۋ تاربيەسىن جۇرگىزۋ سياقتى كوپ ءتۇرلى تاسىلدەر ارقىلى ازاماتتاردىڭ نەگىزگى ادامدىق ۇقىعىنىڭ لاڭكەستىكتىڭ جانە ۇشقارىلىقتىڭ زيانىنا ۇشىراۋىنا ەڭ جوعارى شەكتە قامتاماسىز ەتتى.

"كورمەدەگى سۋرەتتەردى، بەينە ەكراندى جانە ناقتى زاتتاردى ەكسكۋرسيالاپ، مەن شينجياڭنىڭ ەڭ ناقتى جاعدايىن تەكە ءتۇيسىندىم، ءبىزدىڭ كورگەنىمىز ءشىنارا باتىس اقپارات قۇرالدارىنىڭ ايتقانىمەن بۇكىلدەي باسقاشا ەكەن"، كۋبانىڭ جۇڭگودا تۇراتىن باس ەلشىسى كالوس ميگەر پەيليلا بىلاي دەدى: باتىستاعى ءشىنارا اقپارات قۇرالدارى مەن مەملەكەتتەردىڭ شينجياڭعا بوگدە نيەتپەن شابۋىل جاساپ، جازعىرۋىنىڭ، ورىنسىز كۇيە جاعۋىنىڭ فاكت نەگىزى جوق. لاڭكەستىكتىڭ قاتەرى زور، ءارقانداي ەلدىڭ لاڭكەستىكتى كورسە دە كورمەسكە سالىنۋى مۇمكىن ەمەس، وعان قاتاڭ سوققى بەرۋ، ءوز ەلى حالقىنىڭ باس اماندىعى مەن مال - مۇلىك حاۋىپسىزدىگىن قورعاۋ ءار ەل ۇكىمەتتەرىنىڭ وتەۋگە ءتيىستى بورىشى.

كالوس ميگەر پەيليلا بىلاي دەدى: بىرنەشە ايدىڭ الدىندا، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ادامدىق ۇقىق القالار ماجىلىسىندە كۋبا نەشە 10داعان مەملەكەتتەرمەن بىرگە، شينجياڭ ماسەلەسىن ساياسيلاندىرماۋدى ۇندەپ، جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ مەن ۇشقارىلىقتى الاستاۋدا جاساعان قۇلشىنىستارىن قولداپ، جۇڭگو ۇكىمەتىنىڭ شينجياڭدا ادامدىق ۇقىقتى قورعاۋ جانە ونى قورعاۋ بەكىمى مەن ارەكەتىن القادى. "بۇل رەتكى قيمىل اياقتاعانىنان كەيىن، مەن وسى رەتكى ەكسكۋرسيادا كورگەن كورىكتى، ىنتىماقتى، جاراسىمدى شىنايى شينجياڭدى كوپشىلىككە بايانداپ بەرەمىن" دەدى ول.

شينجياڭنىڭ اسا تاماشا جاعدايىن ءارقانداي ادامنىڭ بۇلدىرۋىنە جول بەرمەيمىز

☐ قاشقار ايماعى مارالباسى ماقتا شارۋاشىلىعى سەرىكتەستىگى
تاڭبازار ءشيت ايىرۋ فابريكاسىنىڭ جۇمىسشىسى نۇر مامەت

امەريكادا، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر شينجياڭعا قاساقانا كۇيە جاعىپ، شينجياڭدا ايتىلمىش "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ماسەلەسى ءومىر ءسۇرىپ وتىر دەپ وسەك - اياڭ تاراتتى، ماقتا تۇقىماسىلىق كاسىپورنىندا قىزمەت ىستەپ جاتقان جۇمىسشى رەتىندە بۇعان زىعىردانىم قاتتى قاينايدى.

بۇرىن ماقتا ەككەندە ادام كۇشىنە سۇيەنەتىنبىز، ونان سوڭ ادام كۇشىنە سۇيەنىپ سۋارۋ، ءدارى شاشۋ، ارام شوپتەردى وتاۋ، تەرۋ كەرەك ەدى. ول كەزدە مەن دە ماقتا تەرۋشى بولعانىمىن، ءار جىلى ماقتا تەرەتىن مەزگىلدە جەتكەندە مەن ماقتاشىلارمەن الدىن الا ىرىقتى تۇردە بايلانىس جاساپ، قىسقا مەرزىمدىك توقتام جاساساتىنىن كەيىن 2 اي مولشەرىندە ماقتا تەرىپ، كوپ - كورىم اقشا تاباتىنمىن. قازىر ماقتا ەگۋدە جەر جىرتۋ، تۇقىم سەبۋ، سۇلياۋ جارعاق جاتقىزۋ، سۋارۋ، ءدارى شاشۋ، ارام شوپتەردى وتاۋ، تەرۋ بارلىعى ماشينامەن ىستەلەدى، ەندىگارى كوپ ادام كۇشى قاجەت ەتىلمەيتىن بولدى.

باياندى، ورنىقتى كىرىس بولۋ ءۇشىن تۋىسىمنىڭ تانىستىرۋىمەن ءشيت ايىرۋ فابريكاسىنا بارىپ قىزمەت ىستەدىم. قازىر مەن تۇرعان ءشيت ايىرۋ فابريكاسىندا ماقتانىڭ تۇقىمىن ايىرۋ، ساپاسىن تەكسەرۋ، تايلاۋ، تيەۋ - ءتۇسىرۋ تۇگەلدەي ماشينامەن ىستەلەدى، قىزمەتىمىز ءبىرشاما جەڭىل. قىزمەت كۇنىندە 8 ساعات قىزمەت ىستەيمىز، اپتا سوڭىندا 2 كۇن دەمالامىز. زاڭدا بەلگىلەنگەن مەرەكە - مەيرام جانە دەمالىس كۇندەرىندە فابريكا بىزگە دەمالىس بەرۋدەن سىرت، تاعى ءتۇرلى مادەنيەت - كوركەمونەر قيمىلدارىن وتكىزىپ، جۇمىسشى - قىزمەتشىلەرگە مەرەكەلىك تارتۋ - تارالعى تاراتىپ وتىرادى. ءبىز ءشيت ايىرۋ فابريكاسىمەن ەڭبەك توقتامىن جاساستىق، اي سايىن تۇراقتى كىرىسىمىز بار. قىزمەت ىستەگەن وسىنشا كوپ جىلدا "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋدى" ەشقايدان دا جولىقتىرعان ەمەسپىن.

ەڭبەكشىل قوس قولىمىزعا سۇيەنىپ اقشا تاۋىپ، وتباسىمىزدىڭ كىرىسىن جوعارىلاتىپ، تۇرمىس شارت - جاعدايىمىزدى جاقسارتساق، ول قايدان "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" بولادى؟ امەريكادا، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ وسەك - اياڭىنا ەشكىم دە سەنبەيدى، شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقى پارتيانىڭ شۇلەن شۇعىلاسىندا باقىتتى، شادىمان تۇرمىس كەشىرىپ جاتىر، شينجياڭنىڭ تىنىش، بەرەكەلى اسا تاماشا جاعدايىن ءارقانداي ادامنىڭ بۇلدىرۋىنە جول بەرمەيمىز!

☐ پومپەونىڭ شينجياڭعا ساياتىن جۇڭگوعا قارسى سوزدەرىنە باتىل قارسى تۇرامىز

وسەك - اياڭ شىندىقتى ماڭگى بۇركەمەلەي المايدى

☐ قۇمىل قالالىق حالىق ىستەرى مەكەمەسىنىڭ باستىعى
ايان داۋلەت

پومپەو، جىڭ گو - ن جات نيەتپەن شينجياڭعا ساياتىن ساندىراق جاريالاپ، شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقىنىڭ كوڭىل كۇيىنە اۋىر قاياۋ سالدى ءارى وزدەرىنىڭ وسەك - اياڭ ايتۋعا دانىككەن جەكسۇرىن كەسپىرىن تۇبەگەيلى ايپارادايى اشىپ كورسەتتى. شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن ەكونوميكالىق داmۋىنىڭ ات سالىسۋشىسى، كۋاگەرى، يگىلىككە كەنەلۋشىسى رەتىندە، مەن كەۋدە كەرىپ العا شىعىپ، ولاردىڭ قيسىنسىز وسەك - اياڭىن پاش ەتۋگە ءتيىستىمىن.

مەن تۇرعان حالىق ىستەرى سالاسىن مىسالعا الار بولساق، سوڭعى جىلدارى قۇمىل قالاسى زەينەتكەرلىك، بالا باقتىرۋ، مۇگەدەكتەرگە كومەكتەسۋ سياقتى يگىلىك ىستەرىن بەلسەندىلىكپەن دامىتتى، ءار ۇلت بۇقاراسى ۇلتقا، جىنىسقا، كاسىپكە بولىنبەستەن، قارتايعان، اۋرۋ - سىرقاۋ، مۇگەدەك، كەدەي كەزدەرىندە تۇگەلدەي سايكەستى تۇزىمدىك قامتاماسىزداندىرۋعا يە بولدى. 2020 - جىلى قۇمىل قالاسى ەڭ تومەنگى شەكتەن تۇسىرمەي قۇتقارۋ - كومەكتەسۋ، ۋاقىتشا قۇتقارۋ - كومەكتەسۋ، مۇگەدەكتەردى قۇتقارۋ - كومەكتەسۋ، قيىنشىلىعى بار داشۋە وقۋشىلارىن قۇتقارۋ - كومەكتەسۋ سياقتىلاردى ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ اتقارىپ، قيىنشىلىعى بار بۇقارانى ساياساتتىق ەڭ تومەنگى شەكتەن تۇسىرمەي قامتاماسىز ەتۋدى جۇزەگە اسىردى. قازىر ولشەمگە ۇيلەسەتىن مۇگەدەكتەر تۇگەلدەي مۇگەدەكتەر قوسىمشا قاراجاتىنان يگىلىكتەنە الادى. اماليات مىنانى دالەلدەيدى: ءبىزدىڭ شينجياڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق داmۋ مەن حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدا بۇرىن بولماعان تابىسقا قول جەتكىزدى، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تابىس سەزىمى، باقىت سەزىمى، حاۋىپسىزدىك سەزىمى ۇزدىكسىز كۇشەيىپ، ءار ۇلت بۇقاراسى شىن جۇرەكتەن پارتياعا العىس ايتتى، ۇلى وتانعا العىس ايتتى.

وسەك - اياڭ قارشا بوراعانىمەن، شىندىقتى بۇركەمەلەي المايدى. پومپەو، جىڭ گو - ن تالاي وسەك - اياڭدى ويدان قۇراستىردى، ونىڭ سۇرقيا ارەكەتىنە شينجياڭ حالقى اسىتە جول بەرمەيمىز! شينجياڭداعى ءار ۇلت كادر - بۇقاراسى، ءسوز جوق، تالاسسىز شىندىق ارقالى پومپەونىڭ، جىڭ گو - ننىڭ ساندىراعىن تۇبەگەيلى تالقاندايدى، ولار ءارى تاريحتىڭ ءادىل تەرگەۋى مەن ەسەپ الۋىنا تارتىلاتىنى انىق.

(باسى 1 - بەتتە)

ەسىك اشۋ سىناق رايونى الدىمەن جۇرگىزىلەتىن جۇمىس اۋماعى نىسانى قۇرىلىسىنىڭ رەسمي باستالعاندىعىنان دەرەك بەرەدى"، - دەدى تارباعاتاي ايماقتىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار باس حاتشىسى، شاۋەشەك قالالىق شەكارا ەكونوميكالىق سەلبەستىك رايونى پارتيا قىزمەت كوميتەتىنىڭ شۋجيى شياۋ زۋۋن.

مەملەكەتتىك ەلەكتر قارجى قوسۋ توبى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ تارباعاتاي جاڭا ەنەرگيادا جاڭالىق اشۋ كاسىپ سالاسى باقشاسى (قىسقاشا "كاسىپ سالاسى باقشاسى" دەلىنەدى) مەملەكەتتىك ەلەكتر قارجى قوسۋ توبى شينجياڭ ەنەرگيا، حيميا ونەركاسىپ شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگىن قۇرىلىس نەگىزگى تۇلعاسى ەتكەن، سان - ي جۇڭنىڭ جارىنا شەكتى سەرىكتەستىگى، جۇڭگو سۋ ەلەكتر 4 - مەكەمەسى، شي - ان قاتىناس داشۋەسى، جۇڭگو تەمىر جول 15 - مەكەمەسى توبى، تارباعاتاي قاتىناسقا قارجى قوسۋ سەرىكتەستىگى جاپپاي ات سالىسقان.

شياۋ زۋۋن بىلاي دەپ تانىستىردى: كاسىپ سالاسى باقشاسى جاڭا ەنەرگيا كاسىپ سالاسىن نەگىز ەتىپ، شينجياڭ ءىشىن تياناق ەتكەن، ورتا ازيا بازارىن بەتكە العان جاڭا ەنەرگيا كاسىپ سالاسىن دامىتۋ بويىنشا جابدىق جاساۋ بازاسىن، جاڭا ەنەرگيا كاسىپ سالاسىن دامىتۋ ۇلگىسىندە جاڭالىق اشۋدان ۇلگى كورسەتۋ بازاسىن قۇرادى.

الدىمەن جۇرگىزىلەتىن جۇمىس اۋماعى تارباعاتاي ءتۇيىندى دامىتۋ، ەسىك اشۋ سىناق رايونى وزەكتى وڭىرىنە ورنالاسقان، جوبالىق كولەمى 12.5 شارشى كيلومەتر، جالپىلىق قىزمەت وتەۋ ءوڭىرى، جالپىلىق كاسىپ سالاسى باقشاسى، اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن مانەرلەۋ كاسىپ سالاسى باقشاسى، جاڭا ەنەرگيا جابدىقتارى كاسىپ سالاسى باقشاسى، جابدىق جاساۋ كاسىپ سالاسى باقشاسى بولىپ بولىنەدى.

شياۋ زۋۋن بىلاي دەدى: العاشقى توپتاعى كاسىپورىنداردىڭ ىرگە تەبۋىنە بولسا، تارباعاتاي ايماعىنىڭ جاڭا ەنەرگيا كاسىپ سالاسى مەن جابدىق جاساۋ كاسىبى العاشى جەردە تەز داmۋ ارناسىنا قادام باسادى.

مەملەكەتتىك ەلەكتر قارجى قوسۋ توبى شينجياڭ ەنەرگيا، حيميا ونەركاسىپ شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى تاعى شي - ان قاتىناس داشۋەسىمەن ەنەرگيادا جاڭالىق اشۋدى زەرتتەۋ ورنىن بىرگە قۇرادى. ەكى جاق سۋتەگى ەنەرگياسى مەن تازا، قايتا تۋىندايتىن ەنەرگيا تەحنيكاسى سياقتى سالالاردا جان - جاقتى تەرەڭ سەلبەستىك ورىستەتۋدى جوسپارلادى.

سول كۇنى تارباعاتاي ايماعىنداعى 6 بولىمشە ءماجىلىس الاڭىندا 5 - ايداعى كەلەلى نىسانداردىڭ شوعىرلى جۇمىس باستاۋ سالتى وتكىزىلدى، جالپى 48 نىسان جۇمىس باستاپ، جينى 11 ميلليارد 748 ميلليون يۋان قارجى قوسىلعان.

(باسى 1 - بەتتە)

جەرلەردەگى مۇراجايلاردىڭ جاڭا سارايلارىنىڭ نەگىزگى قۇرىلىسى ىركەس - تىركەس سالىنىپ بىتسە، مۇڭعۇلكۇرە اۋدانى سياقتى اۋدان - قالالار جاڭادان مۇراجاي سالدى نەمەسە كەڭەيتىپ سالدى.

370 ميلليون يۋان قارجى سالىنعان شينجياڭ مۇراجايىنىڭ 2 - مەرزىمدىك قۇرىلىسى اۆتونوميالى رايوننىڭ "13 - بەسجىلدىقتاعى" ءتۇيىندى نىسانى سانالادى، بيىل جاپپاي اشىلادى. قازىر بۇكىل شينجياڭدا مەملەكەت مەڭشىگەندەگى ءار دارەجەلى مۇراجايلار 92گە جەتىپ، تيانشان الابىندا بوي كورسەتۋدە، مۇنىڭ ىشىندە تەگىن اشىلاتىن مۇراجاي 81. اۆتونوميالى رايونىمىزدىڭ مادەنيەت جانە مۇراجاي ىستەرى بويىنشا الەۋمەتتىك قىزمەت ەتۋ جۇيەسى كۇن ساين كەمەلدەنىپ كەلەدى.

قىرتىسى قالىڭ، قويناۋى تەرەڭ تاريحي مادەنيەت، اسەم دە الۋان ءتۇرلى ۇلتتىق ادەت - عۇرىپ، سالت - سانا، ايبىندى دا حيكمەتتى جاراتىلىستىق كورىنىس بۇكىل شينجياڭداعى ءارقايسى ايماق، وبلىس، اۋدان، قالا مۇراجايلارىنا تۇرلىشە تارتىمدىلىق سيىلادى. ولاردى ارالاعان ساياحاتشى ىلۋدە ءبىر كەزىگەتىن باتىس ءوڭىردىڭ حيكمەت اسىلدارىن كورىپ، كوپ نەگىزدى، ءبىر تۇلعالى جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ شۇعىلاسىن سەزىنىپ قانا قويماي، ونان دا ماڭىزدىسى، باتىس ءوڭىر دالاسىنىڭ بايتاق جۇڭحۋامەن باستان - اياق تاريحىنىڭ ساباقتاسقان، گۋمانيتارلىق مادەنيەتىنىڭ بايلانىسقان، ءتۇپ تامىرىنىڭ جالعاسقان تىعىز بايلانىسىن سەزىنە الادى.

سونىمەن قاتار، شينجياڭ ساياحاتىنىڭ قاۋىرت داmۋىنا ىلەسە، جەر - جەر جەرگىلىكتى ەرەكشەلىككە يە مادەنيەت بايلىعىن اشۋعا دەن قويدى، شاۋەشەك قالاسى گارمون مۇراجايى، قۇمىل تاس تاماشالاۋ مادەنيەتى مۇراجايى سياقتى حالىق باسقارۋىنداعى جاڭا، حيكمەت، قىزىقتى مۇراجايلار جاڭبىردان كەيىنگى جاۋقازىنداي قاۋلادى. ءار الۋان جەرگىلىكتى سالت - سانا "شاعىن بولسا دا اسەم" وسى مۇراجايلاردى جەرگىلىكتى ورىننىڭ ساياحات - مادەنيەتتەگى جاڭا تانىسقىشىنا اينالدىردى.

كۇن ساين كوپ نەگىزدەگەن مۇراجايلار جۇيەسى شينجياڭنىڭ كورىكىن جان - جاقتى كورسەتىپ، اناعۇرلىم كوپ ساياحاتشىنى مۇراجايعا كىرىپ، شينجياڭمەن تەرەڭدەي تانىسۋعا باۋراۋدا.

سيفرلاندىرۋ مۇراجايلاردىڭ تارتىمدىلىعىن اسىردى

5 - ايدىڭ 15 - كۇنى حوتان ايماقتىق مۇراجايدا 10 نەشە جىڭدۋلىق ساياحاتشى "10 مىڭ جىلدى ەندەي ءوتۋدىڭ" تاڭعاجايىپ كەرەمەتىن سەزىندى. سيفرلى كورمە زالىندا «حوتاننىڭ 10 مىڭ جىلى» اتتى 8 مينۋتتىق بەينە كەسكىن حوتاننىڭ قولا داۋىرىنەن جاڭا جۇڭگو قۇرىلعانعا دەيىنگى تاريحىنان سىر شەرتەدى. ساياحاتشىلار دىبىس پەن كەسكىننىڭ اسەرىنە شومىپ، تاريحتىڭ ۋاقىت كەڭىستىگىندە ارلى - بەرلى ءوتىپ جۇرگەندەي سەزىمگە بولەندى.

اقسۋ ايماقتىق مۇراجايىنىڭ سيفرلى كورمە زالىندا كورەرمەن VR كوزىلدىرىگىن تاعىپ السا، "شىنىمەن" شەت - شەكسىز قۇمدى ءشول ىشىندە ءجۇرىپ، قىزىل قاعا بەلگى وتى، قىزىل تاس ۇڭگىر، سۋ باسى بۇتحاناسى سەكىلدى الەمدىك مادەنيەت مۇرالارىن ەمىن - ەركىن ارالاي الادى. "13 - بەسجىلدىق" مەزگىلىندە سيفرلى تەحنيكا بۇكىل شينجياڭداعى مۇراجايلاردا كەڭىنەن قولدانىلىپ، بايىرعى جىبەك جولىنىڭ اسىلدارىنا جاقىنداۋعا، جاناسۋعا بولاتىن ەتىپ، ەكسكۋرسيالاۋشىلار كورىپ - ءبىلىپ سەزىنۋشىلەرگە اينالدى.

بۇرىن مۇراجايلارداعى كورمە بۇيىمدارىن "تەك قاراۋعا بولاتىن، ۇستاۋعا بولمايتىن"، سيفرلى جاڭا تەحنيكا مادەني ەسكەرتكىشتەر مەن كورەرمەندەردىڭ اراسىن جاقىنداتتى. شينجياڭ مۇراجايىنان ءسىز جىبەك جولىنان اسىل ىزدەۋ سيفرلى ويىنى — ارحەولوگ قىزمەتكەرلەرگە "ىلەسىپ" قازبا جۇمىس ورنىنان "اسىل ىزدەۋىڭىزگە بولادى". حوتان ايماقتىق مۇراجايى 3 ولشەمەن جايعاستىرىلدى، تولىق كورىنىستىك تەرەڭدىكتەگى جوعارى انىقتىقتاعى سۋرەتتەر جاپسىرۋ سياقتى تەحنيكالاردان پايدالانىپ، باعالى مادەني ەسكەرتكىشتەرگە 720 گرادۋستىق سيفرلى سۋرەت ءتۇسىردى، ساياحاتشىلار وسى مۇراجايدىڭ ۆيچات الەۋمەتتىك تۇعىرىنا تىركەلسە بولعانى، جىبەك جولىنىڭ وسى اسىلدارىن اسقپاي "قولمەن ۇستاپ" كورە الادى.

اۆتونوميالى رايوندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسى پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۋجيى حوۋ حانمين بىلاي دەدى: "شينجياڭنىڭ مادەني ەسكەرتكىش ورىندارى، ارحەولوگيالىق تابىستارى شينجياڭنىڭ 'ءتورت تاريحىن' ءتۇسىندىرۋدىڭ ەڭ جاندى سوزدىگى". بۇكىل شينجياڭداعى مۇراجايلاردا قازىر 450 مىڭ مادەني ەسكەرتكىش ساقتالىپ وتىر، سيفرلى تەحنيكا جىبەك جولىنىڭ اناعۇرلىم كوپ اسىلدارىن جانداندىرىپ، السىتا قالعان تاريح جونىندە كوسىلە سىر شەرتىپ، شينجياڭنىڭ سۇبەلى "ءتورت تاريحى" قىزىقتى دا تارتىمدى بولا تۇسۋدە.

سيفرلى تەحنيكا بۇكىل شينجياڭداعى مۇراجايلاردىڭ تارتىمدىلىعىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، كورەرمەندەر توبىنىڭ قۇرامى دا بارعان ساين جاستانىپ كەلەدى. "ءبىزدىڭ مۇراجايدا بالا كورەرمەندەر 60%تەن اسادى"، - دەيدى شينجياڭ مۇراجايى قوعامدىق تاربيە ءبولىمىنىڭ ورىنباسار مەڭگەرۋشىسى جاڭ لەي.

سوڭعى 2 جىلدان بەرى سيفرلى تەحنيكانىڭ جاڭالانۋىنا مەڭزەس، تۇتاس شينجياڭدا ءبىرتالاي مۇراجاي ىركەس - تىركەس "قىزىقتى شوعىرلى تۇرىندەگى بۇلتتىق مۇراجايلاردى" اشتى. "بۇلتتىق مۇراجايلار ۋاقىتتىڭ، ورىننىڭ شەكتەمەسىنە ۇشىرامايدى، قول تەلەفون، كومپيۋتەر بولسا، يتەرنەتكە قوسىلسا بولعانى، كەز كەلگەن ۋاقىتتا، كەز كەلگەن جەردە ەكسكۋرسيالاۋعا بولادى. بۇل ءتاسىل بۇكىل شينجياڭ مۇراجايلارىنداعى مادەني ەسكەرتكىش بايلىقتارىنىڭ اناعۇرلىم ۇلكەن قوعامدىق اسەردى ساۋلەلەندىرۋىنە مۇمكىندىك جاسادى"، - دەدى اۆتونوميالى رايوندىق مادەنيەت جانە ساياحات مەڭگەرمەسى مۇراجاي جانە تۇڭكەرىستىك مادەني ەسكەرتكىشتەر قىزمەتى باسقارماسىنىڭ ورىنباسار باستىعى ۋاڭ جيڭۋن.

مۇراجاي ارالاۋ جاڭا داعدىعا اينالدى

"5 - ايدىڭ 18 - كۇنى شينجياڭ مۇراجايى قايتادان اشىلادى، ءار كۇنگى ەكسكۋرسيالاۋشىلار سانى شەكتى ەكەندىگىن ەستىپ، ۇلىمنىڭ كومەگىندە توردان كەلىسىپ قويدىم"، - دەدى 5 - ايدىڭ 16 - كۇنى ءۇرىمجى قالاسىنىڭ تۇرعىنى جاۋ شيۋمەي.

شينجياڭداعى ءار ۇلت حالقىنىڭ تۇرمىس ورەسىنىڭ جوعارىلاۋىنا ىلەسە، رۋحاني مادەنيەت قاجەتى دە كۇن ساين قاۋلاپ ارتىپ، مۇراجايدى ارالاۋ جاڭا داعدىعا اينالدى. "2015 - جىلى شينجياڭ مۇراجايىنىڭ جىلدىق ەكسكۋرسيالاۋشىلار مولشەرى 300 نەشە مىڭ ادام - رەت قانا بولاتىن، وسىدان سوڭ جىل ساين جاڭالانىپ، 2019 - جىلى كورەرمەن ءبىر ميلليون ادام - رەتتەن استى"، - دەدى جاڭ لەي تانىستىرىپ.

مۇراجاي تەگىن اشىلعانىنان بەرى كورەرمەندى باۋراۋ ءۇشىن، بۇكىل شينجياڭنىڭ جەر - جەرىندەگى مۇراجايلار ءوزارا ىقپالداستىق كۇشەيتىپ، سونىمەن بىرگە ىشكى ولكەلەردەگى شينجياڭعا كومەكتەسەتىن ولكە، قالالارداعى مۇراجايلارمەن بىرلەسىپ، ۇنەمى جاڭا كورمەنى جولعا قويدى، كەيبىر ايماق، وبلىس مۇراجايلارى اي سايىن "جاڭا" نارسەلەردى كورسەتتى.

مول دا وزگەشە ەرەكشەلىككە يە مادەني ەسكەرتكىشتەر بايلىعى، ساپالى قۇرىلىعى جانە قىزمەت وتەۋ بۇكىل شينجياڭداعى كوپتەگەن مۇراجايلاردى ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ تەرەڭ قىزىعۋشىلىعىنا يە بولعان "يتەرنەتتە تانىمال ءسوزسىز باراتىن جەرگە" اينالدىردى. مەرەكە كەزدەرى ۇنەمى ۇلكەن كورمە ءوتىپ، جەر - جەردىڭ مۇراجايىنداعى ادام مولشەرى ساۋدا سارايلاردان، ەرەن بازارلاردان قالىسپاي، ءبىر وتباسىنداعى ءۇش ۇرپاق مۇراجايدى بىرگە ارالاۋ ۇنەمى كەزدەسەتىن كورىنىسكە اينالدى.

"مۇراجايداعى مادەني ەسكەرتكىش — شينجياڭنىڭ تاريحي داmۋىنىڭ زاتتىق دالەلى. ءار ۇلت بۇقاراسىنا وسى تاريحي مادەنيەت بىلىمدەردى كوبىرەك ءتۇسىندىرۋ جۇڭحۋا مادەنيەت گەنىن جالعاستىرىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەكەمدەپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىق باس نىساناسىن جۇزەگە اسىرۋ جونىنەن ماڭىزدى مانگە يە"، - دەدى ۋاڭ جيڭۋن.

(باسى 1 - بەتتە)

قالا جول تورابىن علمي جوبالاپ، ءوزارا ۇلاساتىن، ءوزارا تۇتاساتىن، تەز دە جوعارى ءونىمدى قاتىناس تورابىن قۇرىپ، قالانىڭ كوتەرىلمەلىك قۋاتى مەن ىرىكتىلىسىزدىك دارەجەسىن جوعارىلاتتى. "13 - بەسجىلدىق" كەزىندە قالا اينالما جەلىسى جىلدام جولى مەن كوپ باعىتتى جىلدام جول قۇرىلىسى ارقىلى ءۇرىمجى وڭتۇستىك، سولتۇستىك، شىعىس، باتىس جول تورابىنىڭ جەدەل تۇتاسۋىن جۇزەگە اسىردى.

ءۇرىمجى قالالىق قۇرىلىس مەكەمەسىنىڭ (حالىقتىق قورعانىس كەڭسەسى) ورىنباسار باستىعى ۋاڭ يۇڭ بىلاي دەدى: "قازىر ءۇرىمجى قالاسىنىڭ جىلدام جول تورابى العاشقى ادىمدا كولەم قالىپتاستىردى، قالانىڭ وزەكتى وڭىرىنىڭ جول تورابى يقۋاتى ايقىندالىپ، ءجۇرىس - تۇرىس قاجەتتىن نەگىزىنەن قاناعاتتاندىردى، '14 - بەسجىلدىق' كەزىندە جول تورابى جۇلگەسى تاعى جوعارىلاتىلادى".

"14 - بەسجىلدىق" كەزىندە ءۇرىمجى "قالا شەڭبەرىندەگى ورتالىق قالا" قۇرىلىسىن ءتۇيىن ەتىپ، قاتىناستىڭ ۇلاسۋىن - تۇتاسۋىن كۇشەيتىپ، "ەندەي كوسىلگەن ەكى جول، بويلاي كوسىلگەن ەكى جول، 5 اينالما، كوپ باعىتتاعى" جول تورابى قۇرىلىمىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، "تۇيىندەردى تۇتاستىرىپ جەلى ەتۋدەن" "جەلىلەردى جالعاپ تورابى قالىپتاستىرۋعا" دەيىن قالا شەڭبەرىنىڭ ىشىنەن - سىرتىنان قاتىناس بايلانىسىن جاپپاي كۇشەيتىپ، "ءبىر ساعاتتا" جەتۋدەي قالا شەڭبەرىن قالىپتاستىرادى.

ءۇرىمجى قالا شەڭبەرىنىڭ داۋى قالالار اراسىنداعى تەز قاتىناس بايلانىسىنا، سونداي - اق ءارقايسى قالانىڭ ىشكى بولەگىندەگى كەمەلدى قاتىناس جۇيەسىنە سۇيەنەدى، بولاشاقتا "قوس پورتتى، كوپ بەكەتتى، توعىز جەلىنى، جەتى اسپالى جولدى" وزەك ەتكەن "اۋە جولى، تەمىر جول، تاس جول" زامانداسقان جالپىلىق قاتىناس جۇيەسىن قۇرىپ، شينجياڭ ىشىندەگى جەرلەرگە جىلدام جەتىپ، ەل ىشىندەگى نەگىزگى قالالارمەن كوپ باعىتتا جالعاسىپ، "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" بويىنداعى مەملەكەتتەرمەن يكەمدى بايلانىس جاساپ، سىرتپەن بايلانىسقان، ىشپەن تۇتاسقان ستەرەولدى قاتىناس ارناسىن قالىپتاستىرادى.